

Factors Influencing the Policy Implementation to Promote the Older Quality of Life in Local Governments of Samut Prakan Province

Chaimongkhon Supromin

Faculty of Liberal Arts, Rajamangala
University of Technology, Pathumthani,
Thailand

Supit Boonlab

Faculty of Liberal Arts, Rajamangala
University of Technology, Pathumthani,
Thailand

Abstract

Local administrative organizations (LAOs) are an alternative way to implement policies to support the aging society that Thailand is facing. This research aimed to study the outcomes of the policy implementation on the elderly of LAOs in Samut Prakan Province and to study the factors affecting the policy implementation of LAOs to promote the quality of life of the elderly in Samut Prakan Province. The sample consists of 329 elderly people in Samut Prakan Province, obtained by multistage randomization. The research instrument was a questionnaire, and the statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The research found that the outcomes of policy implementation on the elderly were high ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = 0.73). The factors affecting the policy implementation of LAOs to improve the quality of life of the elderly in Samut Prakan Province were organizational resource factors, partnerships for cooperation networks, support from politicians, interest groups, and key people, the political social and economic conditions and the policy implementations by local officials. This research suggests that local government organizations and local administrators should emphasize and develop internal resources and create systems and mechanisms to support the people's sector and private sector's participation in policy implementation with the local government sectors.

Keywords

Policy Implementation, local government organizations, quality of life

CORRESPONDING AUTHOR

Supit Boonlab Department of Social Sciences, Faculty of Liberal Arts. Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Pathum Thani 12110. Email: supit_b@mutt.ac.th
© College of Local Administration, Khon Kaen University. All rights reserved.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในจังหวัด สมุทรปราการ

ชัยมงคล สุพรหมอินทร์

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปทุมธานี

สุพิศ บุญลาภ

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปทุมธานี

บทคัดย่อ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแนวทางเลือกหนึ่งในการดำเนินนโยบายเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่ประเทศไทยกำลังเผชิญหน้า การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลลัพธ์การดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุ จำนวน 329 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า ผลลัพธ์ของการดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$, $S.D. = 0.73$) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ ปัจจัยด้านทรัพยากรขององค์กร ด้านภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการสนับสนุนจากนักการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และบุคคลสำคัญ ด้านเงื่อนไขด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม และด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ผลการวิจัยนี้ จึงเสนอว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นควรให้ความสำคัญและพัฒนาทรัพยากรภายในองค์กรให้เข้มแข็ง รวมทั้งสร้างระบบและกลไกเพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชน และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินนโยบายร่วมกับภาครัฐในระดับท้องถิ่น

คำสำคัญ

การดำเนินนโยบาย, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรโลกที่สำคัญในปัจจุบัน คือแนวโน้มการลดลงของวัยเด็ก และวัยแรงงาน ขณะที่วัยผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั่วโลก ทั้งในประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา เนื่องมาจากประชากรมีอายุขัยเฉลี่ยสูงขึ้นจากการพัฒนาทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ดี ควบคู่กับอัตราการเจริญพันธุ์ลดน้อยลง ส่งผลให้จำนวนเด็กเกิดใหม่มีจำนวนลดลง เนื่องจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ในปี ค.ศ. 2020 ประชากรโลกมีจำนวนรวมทั้งหมด 7,795 ล้านคน โดยมี “ผู้สูงอายุ” ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1,050 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 14 ของประชากรทั้งหมด และคาดว่าจำนวนประชากรผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 1,500 ล้านคนในปี ค.ศ.2050 (United Nations, 2020; มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2564) ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 (องค์การสหประชาชาติ [UN] กำหนดว่าประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นสัดส่วนร้อยละ 10 ขึ้นไปถือว่าเป็นสังคมผู้สูงอายุ, Aging Society) ในปี พ.ศ. 2565 ประเทศไทยมีประชากรรวม 66 ล้านคน เป็นจำนวนผู้สูงอายุ จำนวน 12 ล้านคน (คิดเป็น 18.3 %) และคาดว่าประเทศไทยจะกลายเป็น “สังคมสูงอายุแบบสมบูรณ์” (สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20) ภายในปี 2568 (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2564; กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2565)

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่อรัฐในหลายมิติ เช่น ในด้านงบประมาณ รัฐจะต้องจัดงบประมาณเพื่อเป็นสวัสดิการการรักษายาพยาบาลและด้านรายได้ให้ผู้สูงอายุ ในด้านแรงงาน จำนวนประชากรแรงงานลดลง ทำให้ภาคการผลิตบางกลุ่มขาดแคลนแรงงาน ดังนั้น จึงเป็นความท้าทายต่อรัฐอย่างมากที่จะต้องออกแบบนโยบายเพื่อให้สอดคล้องและรองรับสังคมผู้สูงอายุให้ทันเหตุการณ์และเหมาะสมอย่างยิ่ง ที่ผ่านมารัฐไทยได้ดำเนินนโยบายเพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีหลากหลายแบบโดยกำหนดแนวทางการจัดสวัสดิการให้ผู้สูงอายุไว้ในรัฐธรรมนูญตั้งแต่ พ.ศ.2540, พ.ศ. 2550 ถึงฉบับปัจจุบัน พ.ศ. 2560 การตราพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 เพื่อกำหนดให้มีคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุ และกำหนดสิทธิกับสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับผู้สูงอายุ การจัดตั้งกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกำหนดให้มี “กรมกิจการผู้สูงอายุ” เพื่อดูแลสวัสดิการผู้สูงอายุโดยตรง ส่วนในระดับท้องถิ่นยังกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุในหลายด้าน เช่น การจ่ายเบี้ยยังชีพ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) การจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญในการออกแบบและดำเนินนโยบายเพื่อจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชนและท้องถิ่นกระจายอยู่ทั่วประเทศของไทย

การดำเนินนโยบายผู้สูงอายุโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นแนวทางเลือกหนึ่งในการดำเนินนโยบายเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ เนื่องจากเป็นหน่วยงานรัฐที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยมีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งซึ่งมีอิสระในการกำหนดนโยบาย มีบุคลากร งบประมาณ ในการสนับสนุนเพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้สำเร็จเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับสวัสดิการที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบความสำเร็จในการจัดบริการสาธารณะที่จำเป็นพื้นฐานอย่างทั่วถึงให้กับประชาชนในชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะในด้านการศึกษาและงานสาธารณสุขปึก ซึ่งแตกต่างจากช่วงก่อนการกระจายอำนาจ (ก่อนปี พ.ศ. 2540) อย่างชัดเจน ประชาชนส่วนใหญ่พอใจในผลงานขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นค่อนข้างมาก และการกระจายอำนาจมีส่วนช่วยให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เข้าถึงบริการได้สะดวกมากขึ้นและมีส่วนช่วยเพิ่มรายได้/และหรือลดรายจ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างชัดเจน (วีรศักดิ์ เครือเทพ และคณะ, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เศรษฐวัฒน์ โชควรรกุล (2555) ที่พบว่า การนำนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุไปปฏิบัติมีผลเชิงบวกโดยทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นทั้งทางสุขภาพร่างกาย จิตใจและรายได้ ส่วนการศึกษาในต่างประเทศโดย Giang, Thanh-Long, Chu Viet-Nga and Tran Bich-Thuy (2020) ศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการปกป้องสิทธิผู้สูงอายุ (Intergenerational Self-Help Club-ISHC) ในเวียดนาม ยังพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการปกป้องสิทธิผู้สูงอายุในด้านความมั่นคงทางรายได้ ด้านสุขภาพและด้านการดูแลทางสังคมด้วยการให้คำปรึกษา และสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คำปรึกษาด้านกฎหมาย และผู้เชี่ยวชาญ นอกจากนั้นผลการวิจัยประเมินผลการติดตามและประเมินแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564) ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2555 - 2559) โดยวิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2560, หน้า 340-341) ยังมีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนานโยบายผู้สูงอายุ คือ “การบูรณาการงานด้านผู้สูงอายุร่วมกับท้องถิ่น” เนื่องจากหน่วยงานระดับท้องถิ่นมีศักยภาพเพียงพอในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุเนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับผู้สูงอายุในท้องถิ่นของตน ทำให้ทราบสถานการณ์และความต้องการของผู้สูงอายุอย่างแท้จริงโดยควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นให้สามารถมีบทบาทได้มากกว่าการทำเชิงรับหรือเป็นแค่ผู้ปฏิบัติงานเพียงอย่างเดียว

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีประชากรอพยพเข้ามาอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ทำให้จำนวนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นเพราะเป็นจังหวัดเมืองอุตสาหกรรม และการพาณิชย์ จากข้อมูลประชากรตามแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ.2557-2562 พบว่า ในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวนผู้สูงอายุเพียง 164,744 คน คิดเป็นร้อยละ 12.88 ต่อมาเพิ่มเป็น 202,635 คน ในปี พ.ศ.2562 (ตารางที่ 1) ซึ่งถือว่าได้กลายเป็นจังหวัดที่เป็นสังคมผู้สูงอายุแล้ว (Aging Society)

ตารางที่ 1. ประชากรจำแนกตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2558-2562

ปี พ.ศ.	กลุ่มเด็ก-เยาวชน (0-14 ปี)	กลุ่มวัยแรงงาน (15-59 ปี)	กลุ่มวัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)	ร้อยละของ ผู้สูงอายุ
2558	222,304	868,127	164,744	12.88
2559	221,763	874,428	172,240	13.60
2560	221,201	880,427	175,192	13.72
2561	220,258	886,096	191,404	14.55
2562	218,726	878,655	202,635	14.71

ที่มา: สำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ (2564)

จากความสำคัญและความเป็นมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงกำหนดประเด็นวิจัย “เรื่องนโยบายสาธารณะ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ” เพื่อศึกษาผลลัพธ์ของการดำเนินนโยบายและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เหตุผลสำคัญในการเลือกจังหวัดสมุทรปราการ เป็นกรณีศึกษา เนื่องจากมีลักษณะเป็นจังหวัดที่มีประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นจำนวนมาก และเป็นสังคมผู้สูงอายุเขตเมืองแบบอุตสาหกรรมและการพาณิชย์ ที่มีผู้สูงอายุส่วนหนึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านจัดสรรที่จะต้องพึ่งพาอาศัยตนเองและคู่สมรสในการดำรงชีวิต โดยคาดว่าผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในเชิงนโยบายต่อรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปเป็นแนวทางกำหนดและดำเนินนโยบายด้านการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ และประโยชน์ในเชิงวิชาการเพื่อนำไปประกอบเป็นกรณีศึกษาการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารงานภาครัฐและท้องถิ่นอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลลัพธ์การดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยภายในองค์กร อย่างน้อย 1 ตัวแปรได้แก่ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ทรัพยากรขององค์กร การทำงานเป็นทีม การนำนโยบายไปปฏิบัติของข้าราชการในพื้นที่ เงื่อนไขด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
2. ปัจจัยภายนอก อย่างน้อย 1 ปัจจัยได้แก่ นโยบายของภาครัฐและกฎหมาย การสนับสนุนจากนักการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และบุคคลสำคัญ ภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชนและภาคประชาสังคม เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยดำเนินการการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง เดือนกรกฎาคม 2563 - เดือนตุลาคม 2564

แนวคิดและทฤษฎี

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบการวิจัย ดังนี้

นโยบายสาธารณะและตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ

คำนิยาม “นโยบายสาธารณะ” ที่นักวิชาการหลายท่านส่วนใหญ่อ้างอิงคือของ Thomas R. Dye (2005) ซึ่งนิยามว่า “สิ่งที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำก็ได้” ดังนั้น นโยบายจึงเป็นเรื่องที่รัฐบาลของแต่ละประเทศสามารถเลือกตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในรูปแบบต่างๆ โดยอาจกำหนดเป็นกฎหมาย แผนยุทธศาสตร์ กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งของรัฐบาล ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ส่วนกระบวนการนโยบายสาธารณะโดยสรุป แบ่งเป็น 3 กระบวนการ คือ การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินผลนโยบาย สำหรับขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติแบ่งได้เป็น 2 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ขั้นตอนระดับมหภาค (Macro) และขั้นตอนระดับจุลภาค (Micro) (วรเดช จันทรศร, 2556, หน้า 32) การนำนโยบายไปปฏิบัติระดับมหภาค เป็นขั้นตอนการแปลงนโยบายออกเป็นแผนงานหรือโครงการ จากนโยบายระดับชาติที่ออกมาในรูปกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งของผู้บริหารในระดับต่างๆ หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรมของราชการส่วนกลาง และมอบหรือกระจายงานให้หน่วยงานระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่นนำนโยบายเหล่านั้นไปปฏิบัติ ส่วนการนำนโยบายไปปฏิบัติระดับจุลภาค เป็นกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เช่น ระดับท้องถิ่นต้องดำเนินตามนโยบายที่ส่วนกลางกำหนดให้ดำเนินการ กับทั้งที่เป็นนโยบายตาม que ผู้บริหารท้องถิ่นได้นำเสนอไว้ใน การเลือกตั้ง โดยต้องสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ชุมชนและแก้ปัญหาเฉพาะพื้นที่ได้ ซึ่ง หน่วยงานระดับท้องถิ่นต้องแสวงหาวิธีการนำนโยบายไปปฏิบัติผ่านการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และโครงการให้สอดคล้องกับบริบทด้านเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่น โดยการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ รวมทั้งกำกับติดตามให้ นโยบายนั้นเป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ การนำนโยบายไปปฏิบัติต้องอาศัยทั้งปัจจัยจากภายในองค์กรและปัจจัยภายนอก องค์กรจึงจะทำให้ นโยบายนั้นประสบความสำเร็จ

แนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติมี 2 แบบ คือ ตัวแบบทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติจากบนลงล่าง (Top-Down Theories of Implementation) และตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติจากล่างขึ้นบน (Bottom-Up Theories of Implementation) (Elmore, 1979; Lipsky, 1980; วรเดช จันทรศร, 2554) ใน การวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกประยุกต์แนวคิดหลากหลายควบคู่เนื่องจากแต่ละตัวแบบมีจุดเด่นสำคัญที่แตกต่าง ต่างกัน ดังนี้ (1) ตัวแบบการวิเคราะห์ของ Mazmanian and Sabatier (1983) มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ นโยบายที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน มีทรัพยากรด้านงบประมาณที่เพียงพอ บุคลากรมีความเป็นปึกแผ่น และ การมีส่วนร่วมของบุคคลภายนอก (2) ตัวแบบทางการเมือง (Political Model) มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ทรัพยากรที่มีอยู่ของหน่วยงาน จำนวนหน่วยงานที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง การสนับสนุนจาก นักการเมือง สื่อมวลชน กลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ บุคคลสำคัญต่าง ๆ (3) ตัวแบบทาง กระบวนการของระบบทางราชการ (Bureaucratic Process Model) ให้ความสำคัญกับอำนาจการใช้ วิจารณ์ญาณของผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวข้าราชการซึ่งเป็นฟันเฟืองสำคัญในการปฏิบัติ การ นโยบาย (4) ตัวแบบด้านการจัดการ (Management Model) ให้ความสำคัญกับสมรรถนะขององค์กร โครงสร้างองค์กร บุคลากรที่ปฏิบัติงานมีความรู้ความสามารถ มีงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี (5) ตัวแบบตัวแบบทางด้านการพัฒนาองค์กร (Organization Development Model) มีองค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำ การจูงใจ การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม และความผูกพันและการยอมรับ

คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

คุณภาพชีวิต หมายถึง การรับรู้ของบุคคลต่อสภาพการดำรงชีวิตของตนเองซึ่งวัดจากความพึงพอใจในเรื่องความเป็นอยู่ สุขภาพกายและสุขภาพจิต การมีสิ่งของใช้ตามความจำเป็น การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และการใช้ชีวิตอยู่ในสังคม แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ (องค์การอนามัยโลก: WHOQOL, 1998 ; ศิริพันธ์ กิตติสุขสถิต และคณะ, 2557: หน้า 17-19; ดุษฎี อายุวัฒน์, 2548: หน้า 42) คือ (1) ตัวชี้วัดทางสังคมเชิงภาวะวิสัย (Objective well-being) คือ ตัวชี้วัดด้านวัตถุรายได้ของชาติหรือครัวเรือน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น อัตราการอ่านออกเขียนได้ อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด ประเภทของที่อยู่อาศัย และค่าครองชีพ และ (2) ตัวชี้วัดทางสังคมเชิงอัตวิสัย (Subjective Well-Being) คือตัวชี้วัดทางด้านจิตใจ ความรู้สึก ทศนคติ และความเข้าใจในระดับบุคคล ซึ่งดูเหมือนเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เนื่องจากมีความยากในการกำหนดและวัดประกอบ ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้กรอบคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่กำหนดโดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ที่กำหนดมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ (2550) เป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) มาตรฐานด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล 2) มาตรฐานการมีรายได้ 3) มาตรฐานด้านที่พักอาศัย 4) มาตรฐานด้านนันทนาการ 5) มาตรฐานด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง 6) มาตรฐานด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ซึ่งสอดคล้องกับการวัดคุณภาพชีวิตทั้งในด้านตัวชี้วัดเชิงภาวะวิสัยและตัวชี้วัดเชิงอัตวิสัย

ในการวิจัยนี้ คำว่า “ผู้สูงอายุ” ยึดถือความหมายตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย โดยเป็น 3 ช่วง คือ ผู้สูงอายุวัยต้น (60-69 ปี) ผู้สูงอายุวัยกลาง (70-79 ปี) และวัยปลาย (80 ปีขึ้นไป) ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

การบริหารปกครองท้องถิ่น

การบริหารปกครองท้องถิ่น(Local Governance) เป็นแนวคิดการบริหารราชการและการจัดทำบริการสาธารณะที่รัฐส่วนกลางการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีอิสระในการดำเนินนโยบายต่างๆ เป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดและดำเนินนโยบายเพื่อจัดบริการให้กับประชาชน และแก้ปัญหาให้กับประชาชนในชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ต่างๆ ภายใต้ระบอบราชการตามบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ ระเบียบ และการบริหารแบบใหม่ ที่เรียกว่า “Local Governance” โดยอาศัยกลไกความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ในท้องถิ่นเข้ามาร่วมบริหารจัดการท้องถิ่นด้วย เช่น ภาคประชาชน ชุมชน ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรการกุศล เป็นต้น (Wilson, Robert H., 2000) ในการวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะการดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ในภารกิจด้านการสงเคราะห์และจัดบริการให้สูงอายุให้ได้รับสวัสดิการที่เหมาะสมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

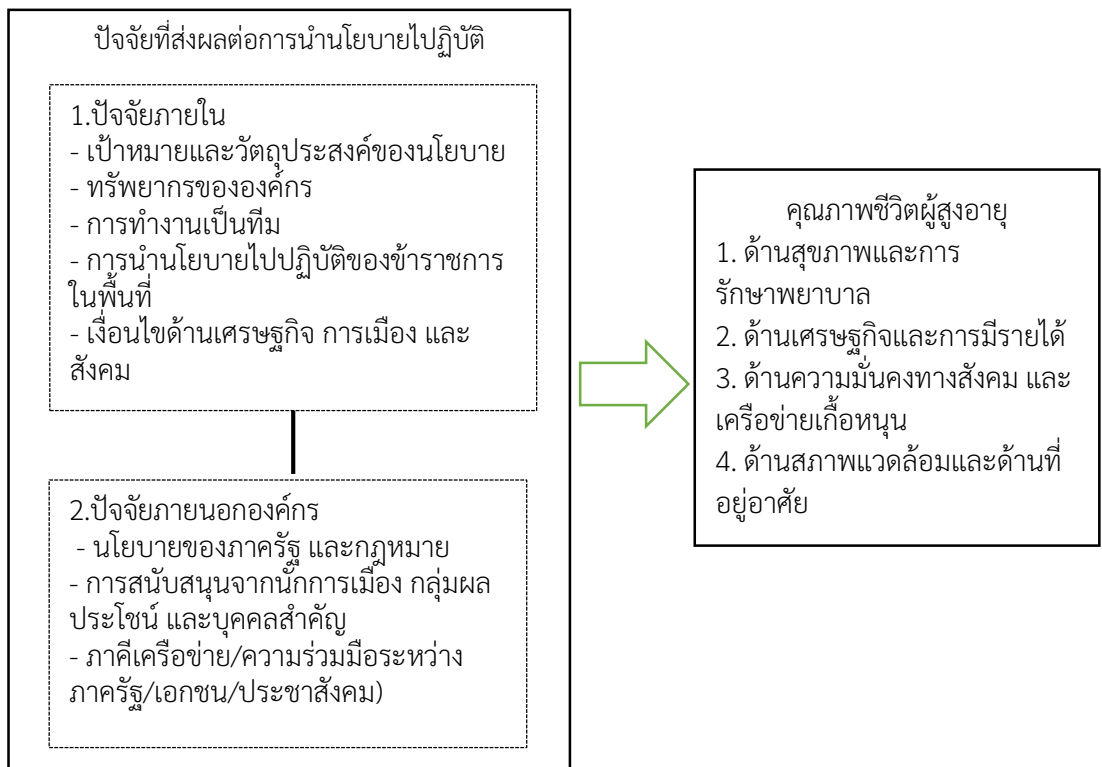
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายด้านผู้สูงอายุไปปฏิบัติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ทบทวนและสรุปจากการการศึกษาวิจัยของผู้วิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2. สังเคราะห์งานวิจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายของ อปท.

ผู้เขียน/ปีพ.ศ.	วิธีวิจัย	ผลการวิจัย
เศรษฐวัฒน์ โชควรรกุล (2555)	ผสารวิธี	ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ทรัพยากรนโยบาย การบริหารจัดการ ความต้องการของผู้สูงอายุ และความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
รณิดา มนต์คลัง ภักดี โพธิ์สิงห์ และสัญญา เคนาภูมิ (2559)	เชิงคุณภาพ	ปัจจัยการกำหนดนโยบายของผู้บริหาร ความร่วมมือของภาคีเครือข่าย การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ผู้นำขององค์กร การจัดการทรัพยากร การหนุนเสริมของบุคลากร หน่วยงานภาครัฐ บริบทของชุมชน การพัฒนาบุคลากรเพื่อดูแลผู้สูงอายุ การจัดการความรู้ การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว
ปิยะนุช เรืองโพ และคณะ (2564)	ผสารวิธี	ปัจจัยการติดตามและการประเมินผลแบบเสริมพลัง การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และการสนับสนุนทรัพยากรทางการบริหาร
Supromin, C., & Choonhakhlai, S. (2019)	เชิงคุณภาพ	<u>ปัจจัยภายในองค์กร</u> ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารเทศบาล, ความมีอิสระในการตัดสินใจนโยบาย, การมีข้อมูลผู้สูงอายุที่ทันสมัยและถูกต้อง, ความรู้ความสามารถของบุคลากร, งบประมาณ <u>ปัจจัยภายนอกองค์กร</u> ได้แก่ นโยบายผู้สูงอายุระดับชาติ กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ผู้สูงอายุ หน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านผู้สูงอายุระดับจังหวัด และความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ
David and others (2008)	เชิงปริมาณ	ปัจจัยด้านนโยบายของหน่วยงานท้องถิ่น ความมุ่งมั่นของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ผู้สนับสนุนภายนอก และการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกัน
Md. Mohoshin Ali (2017)	เชิงปริมาณ	ปัจจัยด้านลักษณะการนำนโยบายไปปฏิบัติ ความชัดเจนของเป้าหมายและวัตถุประสงค์ การจัดการองค์กรแบบพลวัตร (Management Dynamics) และการประสานงานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ

จากการทบทวนงานวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับท้องถิ่น ประกอบด้วย ปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ ปัจจัยผู้นำ/ผู้บริหารองค์กร เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ชัดเจน ทรัพยากรขององค์กร การทำงานเป็นทีม การจัดการองค์กรพร้อมด้วยข้อมูล การนำนโยบายไปปฏิบัติของข้าราชการในพื้นที่ บริบทของชุมชน และ (2) ปัจจัยภายนอกองค์กร ได้แก่ นโยบายของภาครัฐ และกฎหมาย การสนับสนุนจากนักการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และบุคคลสำคัญ ภาคีเครือข่าย/ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ/ภาคเอกชน/ภาคประชาชน โดยกำหนดกรอบการวิจัย ดังนี้ (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 196,711 คน (กรมกิจการผู้สูงอายุ, ออนไลน์) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สูงอายุ ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 400 คน คำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้เท่ากับ 399.188 หรือ 400 คน แต่จากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุ จึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 420 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เพื่อให้ได้ผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งชั้นภูมิอำเภอในจังหวัดสมุทรปราการเป็น 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง สมุทรปราการ อำเภอบางพลี อำเภอบางเสาธง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และอำเภอพระประแดง

ขั้นที่ 2 สุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อเลือกอำเภอเป็นตัวแทนครึ่งหนึ่งของจังหวัด 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และอำเภอบางพลี เนื่องจากจำนวนผู้สูงอายุในจังหวัดมีลักษณะคล้ายคลึงกัน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557, หน้า 62)

ขั้นที่ 3 สุ่มอย่างง่ายเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอละ 2 แห่ง จาก 3 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 6 แห่ง ดังนี้ อำเภอเมืองสมุทรปราการ ได้เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ และเทศบาลตำบลเทพารักษ์ อำเภอ

พระสมุทรเจดีย์ ได้เทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์ และองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด อำเภอบางพลี ได้องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา และองค์การบริหารส่วนตำบลบางโฉลง

ขั้นที่ 4 จากขั้นที่ 3 จะได้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 6 แห่ง จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายจากผู้ตอบแบบสอบถาม แห่งละ 70 คน เนื่องจากลักษณะของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการนั้นมีลักษณะคล้ายคลึงกันมาก (Homogeneous) คือมีลักษณะความเป็นชุมชนเมือง (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555, หน้า 186) อย่างไรก็ตาม จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในช่วงปี พ.ศ.2563 -2564 ผู้วิจัยได้แบบสอบถามกลับคืนมาจริง 329 คน คิดเป็นร้อยละ 78.33 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 20 ถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ของ Aaker, Kumar & Day (2001) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3. จำนวนประชากรผู้สูงอายุ และกลุ่มตัวอย่าง จังหวัดสมุทรปราการ

ลำดับ	อำเภอ	ประชากร	องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	กลุ่ม ตัวอย่าง	ได้รับ คืน
1	เมือง สมุทรปราการ	14,114	เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ เทศบาลเมืองตำบลเทพารักษ์	140	104
2	พระสมุทรเจดีย์	14,240	เทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบาง ปลากด	140	110
3	บางพลี	31,040	องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา องค์การบริหารส่วนตำบลบางโฉลง	140	115
รวม		59,394	รวม 6 แห่ง	420	329

ที่มา: ข้อมูลผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ (2562)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์และนโยบายมีความชัดเจน 2) ทรัพยากรขององค์กร 3) การนำนโยบายไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ 4) การสนับสนุนจากนักการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และบุคคลสำคัญในพื้นที่ 5) เงื่อนไขด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม 6) ภาครัฐเครือข่ายและความร่วมมือ (รัฐ เอกชน และภาคประชาชน) ส่วนตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ

เครื่องมือการวิจัยและการทดสอบเครื่องมือการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออก 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น 6 ปัจจัย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert Scale) ตอนที่ 3 ผลลัพธ์การดำเนินนโยบายต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ แบ่งเป็น 4 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale) และตอนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับจุดเด่น ปัญหาการดำเนินงานและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุ เป็นแบบคำถามปลายเปิด การตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาด้วยวิธี

IOC พบว่าทุกข้อคำถามมีค่ามากกว่า 0.5 และตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์คอนบาคอัลฟา (Cronbach's Coefficient Alpha) เท่ากับ 0.990

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยโปรแกรมสำเร็จรูป

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับอนุมัติจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี หมายเลขเอกสารอ้างอิง (REC NO.) 526635

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เก็บได้จริง จำนวน 329 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.7 มีอายุระหว่าง 60-69 ปี ร้อยละ 54.7 มีสถานภาพสมรสอาศัยอยู่กับคู่สมรส ร้อยละ 61.1 มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 42.2 ในด้านอาชีพการทำงานส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 32.2 แหล่งรายได้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ได้รับมาจากบุตรหลาน ร้อยละ 33.2 รองลงมาคือได้มาจากการทำงาน ร้อยละ 19.1 มีโรคประจำตัว คือความดันโลหิตสูง ร้อยละ 29.7 รองลงมาคือโรคเบาหวาน ร้อยละ 24.1

ผลการวิเคราะห์ผลลัพธ์ของการดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มผู้สูงอายุต่อผลลัพธ์การดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75, S.D. = 0.73$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสองด้านเท่ากัน คือ ด้านความมั่นคงทางสังคม และเครือข่ายเกื้อหนุน ($\bar{x} = 3.94, S.D. = 0.83$) กับด้านสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัย ($\bar{x} = 3.94, S.D. = 0.70$) รองลงมา คือ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ($\bar{x} = 3.94, S.D. = 0.70$) และด้านเศรษฐกิจและการมีรายได้ ($\bar{x} = 3.40, S.D. = 1.06$) ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นผลลัพธ์การดำเนินนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ รายด้าน และโดยรวม

ผลลัพธ์การดำเนินนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	3.74	0.83	มาก
2. ด้านเศรษฐกิจและการมีรายได้	3.40	1.06	มาก
3. ด้านความมั่นคงทางสังคมและเครือข่ายเกื้อหนุน	3.94	0.83	มาก

ตารางที่ 4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นผลลัพธ์การดำเนินนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ รายด้าน และโดยรวม (ต่อ)

ผลลัพธ์การดำเนินนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
4. ด้านสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัย	3.94	0.70	มาก
โดยรวม	3.75	0.73	มาก

ผลศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ 5. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุโดยรวม ในจังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปรทำนายที่สำคัญ	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย				
	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	.293	.100		2.941	.004
ทรัพยากรขององค์กร (X_2)	.311	.042	.351	7.390	.000
ภาคีเครือข่ายความร่วมมือ (รัฐ/เอกชน/ภาคประชาสังคม) (X_6)	.191	.039	.221	4.891	.000
การสนับสนุนจากนักการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และบุคคลสำคัญ (X_4)	.158	.043	.144	3.687	.000
เงื่อนไขด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม (X_5)	.143	.037	.146	3.875	.000
การนำนโยบายไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ (X_3)	.117	.037	.145	3.146	.002

R = 0.913 R² = 0.835 Adjusted R Square = 0.831 p value < 0.05

ขั้นแรกผู้วิจัยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยการตรวจหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ หรือ Multicollinearity โดยการทดสอบค่า Pearson Correlation โดยทั่วไปกำหนดค่า Tolerance ให้ไม่ต่ำกว่า .10 ส่วนค่า Variance Inflation Factor (VIF) ทุกตัวแปร ต้องมีค่าน้อยกว่า 10 จึงจะสรุปได้ว่า ไม่มีปัญหา Multicollinearity (สุวิมล ติรภานันท์, 2555, หน้า 73) ซึ่งจากการตรวจสอบค่า Tolerance ของตัวแปรปัจจัย พบว่ามีค่าตั้งแต่ 0.183 – 0.398 และค่า Variance Inflation factor (VIF) ของตัวแปรปัจจัย มีค่าตั้งแต่ 1.351 – 5.469 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ แสดงว่าปัจจัยแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมและไม่เกิดปัญหาความเป็นพหุสัมพันธ์ร่วม (Multicollinearity)

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งหมด 6 ปัจจัย พบว่า มี 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ทรัพยากรขององค์กร (X_2) โดยมีน้ำหนักทำนาย (β).351 ภาคีเครือข่ายความร่วมมือ (รัฐ/เอกชน/ภาคประชาสังคม) (X_6) โดยมีน้ำหนักทำนาย (β).221 การสนับสนุนจากนักการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และบุคคลสำคัญ (X_4) โดยมี

น้ำหนักทำนาย (β).144 เงื่อนไขด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม (X5) โดยมีน้ำหนักทำนาย (β).146 และการนำนโยบายไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ (X3) โดยมีน้ำหนักทำนาย (β).145 ส่วนปัจจัยด้านวัตถุประสงค์และนโยบายมีความชัดเจน (X1) พบว่า ไม่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สามารถเขียนเป็นสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ ได้ดังนี้

$$Y = .239 + .311(X2) + .191(X6) + .158(X4) + .143(X5) + .117(X3)$$

สรุปผลได้ดังนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ ด้านทรัพยากรขององค์กร ด้านภาคีเครือข่ายความร่วมมือ (รัฐ/เอกชน/ภาคประชาสังคม) ด้านการสนับสนุนจากนักการเมือง ด้านกลุ่มผลประโยชน์และบุคคลสำคัญ ด้านเงื่อนไขด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม และด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ 0.835 และมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.831 สามารถทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 83.5

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยด้านความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อผลลัพธ์การดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุ ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความมั่นคงทางสังคมและเครือข่ายเกื้อหนุนกับด้านสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัย และรองลงมา คือ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล และด้านเศรษฐกิจและการมีรายได้ ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ คือ เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ได้กำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์ นำนโยบายไปปฏิบัติโดยระดมใช้ทรัพยากรในองค์กร ควบคู่กับประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อดำเนินนโยบายให้เกิดผลสำเร็จต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยให้ความสำคัญกับด้านความมั่นคงทางสังคม/เครือข่ายเกื้อหนุน ด้านสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัย ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล และด้านเศรษฐกิจและการมีรายได้ตามลำดับ ผลการวิจัยนี้จึงชี้ให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินนโยบายด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนเมือง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเศรษฐวัฒน์ โชควรกุล (2555) และ ปณณทัต ตันบุญเสริม (2561) ที่พบว่า ความสำเร็จในการดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านผู้สูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งด้านกายและจิตใจซึ่งเกิดมาจากการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ การได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและภาคเอกชน ภาคประชาชนในท้องถิ่น โดยเน้นโครงการและกิจกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพเป็นหลัก และโครงการ/กิจกรรมด้านการเศรษฐกิจที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีรายได้เสริมอีกด้วย

ผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่ามี 5 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ทรัพยากรขององค์กร ด้านภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคส่วนอื่น ๆ ในท้องถิ่น ด้านการสนับสนุนจากนักการเมือง ด้านกลุ่มผลประโยชน์และบุคคลสำคัญ ด้านเงื่อนไขด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม และด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยสำคัญในการดำเนิน

ดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประสบผลสำเร็จนั้น ต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร โดยเฉพาะปัจจัยด้านทรัพยากรขององค์กร ความร่วมมือของข้าราชการผู้นำนโยบายไปปฏิบัติระดับพื้นที่ และปัจจัยภายนอกองค์กร ได้แก่ ปัจจัยด้านภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการสนับสนุนจากนักการเมือง ด้านกลุ่มผลประโยชน์และบุคคลสำคัญ และเงื่อนไขด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้ง 2 ลักษณะ คือ ตัวแบบทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติจากบนลงล่าง (Top-Down Theories of Implementation) (วรเดช จันทรศร, 2554) ที่เน้นถึง บทบาทภาครัฐส่วนกลางในฐานะเป็นผู้ต้องกำหนดนโยบายที่ต้องให้ความสำคัญต่อประเด็นผู้สูงอายุ และจะกำหนดแผน นโยบาย และกลไกทางกฎหมายที่เอื้อต่อการดำเนินนโยบายให้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติจากล่างขึ้นบน (Bottom-Up Theories of Implementation) (Elmore, 1979; Lissky, 1980; วรเดช จันทรศร, 2554) และสอดคล้องกับการศึกษาของ ปณณทัต ต้นบุญเสริม (2561) ปิยะนุช เรืองโพน และคณะ (2564) และ Md. Mohoshin Ali (2017) ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) นั้นมาจากหลายปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านทรัพยากรขององค์กร เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ด้านการทำงานเป็นทีม บริบทของชุมชน ทศนคติของผู้ปฏิบัติงาน นโยบายภาครัฐและกฎหมาย การสนับสนุนจากนักการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ และการประสานงานกับภาคีเครือข่ายกับภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน และภาคประชาชน

กล่าวโดยสรุป ผลลัพธ์การนำนโยบายด้านผู้สูงอายุไปปฏิบัติของ อปท. ในจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงว่า อปท. มีบทบาทและมีศักยภาพในการดำเนินนโยบายเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และผู้บริหารท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญต่อประเด็นนโยบายด้านผู้สูงอายุอีกด้วย การดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุของ อปท. จะประสบความสำเร็จได้จึงต้องอาศัยปัจจัยหลัก 2 อย่างร่วมกัน คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยด้านทรัพยากรขององค์กร คือ บุคลากร งบประมาณ ระบบการบริหาร และ ปัจจัยภายนอก คือ ความร่วมมือกับเครือข่ายภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ได้แก่ หน่วยงานราชการระดับภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเอกชน และวัดทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งการสนับสนุนจากนักการเมือง ด้านกลุ่มผลประโยชน์และบุคคลสำคัญ ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางวิชาการด้านการบริหารงานภาครัฐ คือ การบริหารงานในรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคส่วนต่าง ๆ จะทำให้การดำเนินนโยบายสาธารณะของ อปท. เกิดประสิทธิผลมากกว่าที่จะเป็นการดำเนินนโยบายแบบสั่งการจากรัฐโดยตรงแบบระบบราชการ (Bureaucracy) ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารงานภาครัฐแบบใหม่ตามแนวคิด New Public Governance อย่างชัดเจน

ข้อจำกัดในการวิจัย

งานวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง กรกฎาคม 2563 - ตุลาคม 2564 จึงมีข้อจำกัดในการวิจัยหลักอยู่ 2 ประการ คือ (1) การวิจัยนี้ดำเนินการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวนมาก โดยในเดือนเมษายน - ตุลาคม 2564 มีจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้น 1,883,161 ราย (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2564) รัฐบาลจึงได้ประกาศมาตรการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสฯ เข้มข้น เช่น การห้ามจัดกิจกรรมการรวมกลุ่ม การกำหนดเวลาในการออกนอกเคหสถาน จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพขั้นพื้นฐาน และความปลอดภัยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สูงอายุเป็นสำคัญ ตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ขั้นพื้นฐาน คือ หลักความ

เคารพในบุคคล หลักคุณประโยชน์ และระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ว่าด้วยจริยธรรมการวิจัย พ.ศ. 2562 และ(2) ข้อจำกัดในด้านเวลา จากข้อจำกัดนี้ ผู้สูงอายุหลายพื้นที่ไม่สามารถตอบแบบสอบถามให้ได้ จึงทำให้ได้รับแบบสอบถามน้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะในการการวิจัย

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ในเชิงนโยบาย

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการสามารถดำเนินนโยบายเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุโดยอยู่ในระดับมาก จึงชี้ให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หลายแห่งมีศักยภาพในการดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุ ดังนั้น อปท. ควรดำเนินนโยบายจัดโครงการผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่องโดยใช้ทรัพยากรขององค์กรควบคู่กับการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายทางสังคม ภาคประชาชนในชุมชนเพื่อระดมทรัพยากรร่วมกันในการดำเนินนโยบายเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตามด้านที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจและการมีรายได้ อปท. ควรพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้มแข็งในด้านการคลัง งบประมาณ และด้านบุคลากร เพื่อเสริมสร้างความพร้อมให้กับ อปท. ในการดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุด้านการมีรายได้เพื่อพึ่งพาตนเองให้สำเร็จมากยิ่งขึ้น

2) การดำเนินนโยบายผู้สูงอายุของ อปท. จะประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกควบคู่กัน กล่าวคือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการ และปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความร่วมมือระหว่าง อปท. กับภาครัฐระดับภูมิภาค ภาคเอกชน และภาคประชาชน คือกลุ่มผู้สูงอายุ ดังนั้น อปท. ควรนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแบบความร่วมมือ (Collaborative Governance) และ การบริหารแบบเครือข่าย (Network Governance) ที่เน้นการดำเนินนโยบายแบบร่วมกันหลายฝ่ายทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มาใช้ในการดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยการดำเนินนโยบายและปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายด้านผู้สูงอายุในระดับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้ได้ข้อมูลนำไปใช้ในการพัฒนานโยบายผู้สูงอายุในระดับจังหวัด

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ได้สนับสนุนทุนการวิจัย รวมทั้งผู้บริหาร ข้าราชการ และประชาชนกลุ่มผู้สูงอายุ ในจังหวัดสมุทรปราการ ที่ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2565). สถิติผู้สูงอายุปี 2565 สืบค้นจาก <https://www.dop.go.th/th/know/1>.

- ปิยะนุช เรืองโพธิ์, เตชทัช คล้ายโคก, วรเมธ ยอดบุน, ปณิธิ การสมดี และเพชรประกาย กุลตั้งวัฒนา. (2564). การขับเคลื่อนนโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติในเขตเทศบาลนครสกลนคร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม*, 11(1), 129-143.
- ปณณัตต์ ต้นบุญเสริม. (2561). ความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคกลางตอนล่างที่ 1. *วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์*, 4(1), 127-136.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.). (2564). *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2563*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรเดช จันทรศร. (2556). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2560). *การประเมินผลการติดตามและประเมินแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564) ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2555 - 2559)*. กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- รณิดา มนต์ขลัง ภักดี โพธิ์สิงห์ และสัญญา เคนาภูมิ. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายบริการสุขภาพผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 3(2), 133-153.
- วีรศักดิ์ เครือเทพ และคณะ. (2558). *สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอเชิงนโยบาย 15 ปีการกระจายอำนาจของไทย*. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดำเนินการให้กับสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- สุวิมล ติरणันท์. (2553). *การวิเคราะห์ตัวแปรพหุในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ. (2564). *แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ 5 ปี ฉบับทบทวน (2561-2565)*. สืบค้นจาก https://data.go.th/sv/dataset/samutprakan_strategic.
- ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต, เฉลิมพล แจ่มจันทร์, กาญจนา ตั้งชลทิพย์, และจรัมพร ให้อย่าง. (2556). *คุณภาพชีวิตการทำงาน และความสุข*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศรีเมือง พลั่งฤทธิ์. (2547). *การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุโดยตนเอง ครอบครัว และชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เศรษฐวัฒน์ โชควรรณกุล. (2555). *นโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. *วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์*, 1(1), 146-165.

ภาษาอังกฤษ

- Aaker, D. A., Kumar, V., & Day, G. S. (2001). *Marketing research*. New York: John Wiley & Sons.
- Ali., M. M. (2017). *The factors affecting health policy implementation performance in primary health care: An empirical study of the Sub-District level health facilities in Bangladesh*. A Dissertation of the degree of Doctor of Philosophy. School of Public Administration National Institute of Development Administration.

- Dye, T. R. (2005). *Understanding Public Policy*. New Jersey: Pearson Education.
- Elmore, R. (1979). Backward Mapping: Implementation research and policy decision. *Political Science Quarterly*, 94(4), 606-616.
- Giang, T., Chu V., N. & Tran., B. (2020). The Role of Local government in Protecting the rights of older people: The case of intergenerational self-help clubs in Vietnam. *Local Administration Journal*. 13(3),235-248.
- Mazmanian, D. A., & Sabatier, P. A. (1983). *Implementation and public policy: with a new postscript*. Lanham, MD: University Press of America.
- Salvesen, D., Evenson, K. R., Rodriguez, D. A., & Brown. A. (2008). Factors influencing implementation of local policies to promote physical activity: A case study of Montgomery County, Maryland. *Journal of Public Health Management Practice*, 14(3), 280–288.
- Supromin, C., & Choonhakhlai. S. (2019). The provision of public services in municipalities in Thailand to improve the quality of life of elderly people. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 40(3), 627–619.
- Thanh-Long,G., Viet-Nga, Ch., & Bich-Thuy, T.(2020).The Role of Local government in protecting the rights of older people: The case of intergenerational self-help clubs in Vietnam. *Local Administration Journal*. 13(3), 235-248.
- United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2020). *World Population Ageing 2020 Highlights: Living arrangements of older persons*. United Nations.
- WHOQOL Group. (1998). Development of the World Health Organization WHOQOL-BREF Quality of life assessment. *Psychological Medicine*. 28, 551-558.
- Wilson, Robert H. (2000). Understanding local governance: an international perspective. *RAE - Revista de Administração de Empresas*, 40(2), 51-63.

Translated References

- Chockworagul, S. (2013). The Development Policy for Quality of Life of the Elderly in the Local Administrative Organizations in the Northeastern Provinces. *Political science and law Journal Kalasin Rajabhat University*, 1(1), 146-165. (in Thai)
- College of Population Studies, Chulalongkorn University. (2017). *The Evaluation, monitoring, and evaluation of National Elderly plans., Vol. 2 (2002 - 2021), Phase 3 (2012 - 2016)*. Department of the Older Person. Ministry of Social Development and Human Security. (in Thai)
- Department of the Older Person. (2022). *The statistics of the Thai Elderly*. Retrieved from <https://www.dop.go.th/th/known/1> (in Thai)
- Foundation of Thai Gerontology Research and Development Institute. (TGRI.) (2021). *The situation of the Thai Elderly. (2020)*. Nakhon Pathom: Institute for Population and Social Research, Mahidol University. (in Thai)
- Jantarasorn, W. (2013). *Theory of public policy implementation*. (6th Ed). Bangkok: Graphic sweet Pepper. (in Thai)

- Kittisuksathit, S., Jamjan, Ch., Tangchonlatip, K., & Holmuyoung, Ch. (2013). *Quality of Life, work, and happiness*. Nakhon Pathom Institute for Population and Social Research, Mahidol University. (in Thai)
- Krueathep, W., Suwanmala, Ch., Meechai, T., Komut, W., Wijitkosum, S., & Aua-aree, A. (2014). *Final Report: a research project to follow and evaluate the decentralization power of Thailand*. Faculty of Political Science Chulalongkorn University. (in Thai)
- Monkhlung, R., Phosing, P., & Kenaphoom, S. (2016). Factors Affecting Achievement Policy Implementation of Elderly's Health Service in the Local Administrative Organization. *Prae-wa Kalasin Journal of Kalasin University*, 3(2), 133-153. (in Thai)
- Parangrit, S. (2004). *Improvement of the Elderly's quality of life through individual empowerment, a family care and community support: Phra Nakhon Si AYUTTHAYA Province*. Doctoral dissertation in Population Policy, Chulalongkorn University. (in Thai)
- Prasitrattasin, S. (2013). *Applications of statistical methods in research*. Bangkok: Samlada. (In Thai)
- Ruangpon, P., Khaisokk, T., Yodboon, W., Karnsomdee, P., & Kultangwattana, P. (2021). Driving the Policy on the Elderly Quality of Life Development into Implementation in Sakon Nakhon Municipality. *Journal of Humanities and Social Sciences Nakhon Pathom University*, 11(1), 129-143. (in Thai)
- Tanboonserm, P. (2018) Policy Implementation Quality of Life of the Elderly of the Local Governments in the Lower Central Region1. *Journal of Rangsit Graduate Studies in Business and Social Sciences*, 1(4), 129 – 143. (in Thai)
- The Provincial Office of Samutprakarn province. (2021). *The Provincial Development Plan (2018-2021)*. Retrieved from https://data.go.th/sv/dataset/samutprakarn_strategic. (in Thai)
- Tirakanan, S. (2010). *Research Methodology in Social Sciences: Guideline on Practice*. Bangkok Chulalongkorn University Press. (in Thai)